

Vill vi använda återbrukade möbler?

Det är jättebra med återbrukade möbler tycker de flesta – men då krävs det att möblerna är fräscha, eller att de är slitna på ett fint sätt.

Användare av möbler har en nyckelroll för att återbruk ska fungera i praktiken. En studie¹ visar att det finns en övervägande acceptans och positiv attityd hos användare till att återbruka möbler. Användarna anser att återbruk är bra för miljön och ekonomin. De tycker att det bättre att laga, fräscha upp och återanvända möbler flera gånger än att slänga och köpa nytt. Det verkar dock vara viktigt att någon ser efter och ansvarar för möblerna över tid, med tanke på både funktion, stil, design och placering. Att kunna hitta fler återbrukade möbler som passar in tillsammans med de redan befintliga möblerna, återbrukade eller nya, är dock en utmaning.

”Bara möbeln är funktionell och fräsch”

Funktion och estetik är mycket viktiga aspekter på en återbrukad möbel. Möbeln ska fylla sin funktion och vara fräsch, inte nedsutten eller vicka. Begreppet ”fräsch” är särskilt viktigt för textilier där fläckar och sliten textil uppfattas negativt. Överlag är ytans utseende viktigt. Användare av möbler upplever även sprucken färg, plast som ändrat färg, flisor och djupa repor som något negativt².

Exempel

I en studie kring cirkulära affärsmodeller och kontorstolar ställdes frågan ”När behöver din kontorstol bytas ut och av vilken anledning?” till 35 personer. Inte en enda person nämnde den faktiska åldern som anledning till förnyelse. Istället berörde 69 % av de 62 insamlade nyckelorden något som hänvisar till att något på stolen var trasigt eller slitet. Endast 10 % av nyckelorden handlade om ergonomiska brister och 8 % om saknade funktioner³.

Trots att möblers tekniska funktioner fungerar anses ändå inte alla möbler vara funktionella. Ett sådant exempel är gamla skrivbord där man istället vill ha moderna funktioner, till exempel höj- och sänkbara bord. Andra exempel på möbeltyper som inte längre efterfrågas i särskilt stor utsträckning är klädskåp, dokumentskåp och hyllor¹.

Läs mer på
nästa sida!

Aspekter som materialursprung, farliga kemikalier och brandsäkerhet kan också avgöra om en möbel bedöms funktionell eller inte. Man bör även överväga möblernas signalvärde för verksamheten som påverkas av omoderna färger, textilier och design.

”Vackert och viss känsla”

Allt som är slitet upplevs inte vara ofräscht utan istället vackert och önskvärt. I en studie kring åldring och slitage fann man att naturliga material såsom trä och läder anses åldras med skönhet om slitaget är jämnt utspritt. Då berättar slitaget en historia om hur möbelen har använts².

En miljö med återbrukad inredning kan ge en viss känsla:

”Att använda begagnat gör det möjligt att ge rummet en personlighet, som inte går med nya grejer, det som inredningsarkitekterna tar fram, liknande grejer till alla, moderiktigt. Men om man återanvänder så får man ju en historia med sig och då blir man ju en historia... det gör det till en mer levande miljö.”⁴

Att påverka attityder

Det vanligaste tillvägagångssättet i många organisationer är fortfarande att köpa nya möbler istället för återbrukade. Då upplevs det osäkert och krångligt att köpa återbrukat. Det finns dock flera sätt att inspirera och påverka attityder till återbrukade möbler. Här är några förslag från olika svenska projekt om återbrukade möbler:

- **Storytelling** - Att berätta en historia kring de återbrukade möblerna kan öka upplevelsen av stolthet och bidra till verksamhetens varumärke.¹
- **Goda exempel** - Att lyfta fram exempel på estetiska och inspirerande återbruksmiljöer kan ha positiv påverkan på arbetsmiljön (arbetsmoral, trivsel, omsättning på personal).⁵
- **Medskapande** – Att vara delaktig i en förändring såsom att skaffa eller renovera återbrukade möbler kan skapa en respekt och relation till den fysiska miljön som är viktig för trivsel och prestation på arbetet. Ett sådant medskapande kan t.ex. vara att medarbetare är med och bestämmer och genomför, som att byta textilier på en möbel eller måla om en möbel.⁴

Läs mer

1. End user acceptance of and attitudes towards pre-owned office furniture (A-C Mellquist, 2016)
2. Aging and Wear in a Circular Economy – Creating a guide for how to design closed-loop seating furniture for the public sector (Jangfall & Lundberg, 2017)
3. Office chairs in circular business models (Askew & Carlberg, 2016)
4. Släng utan slit - En socialantropologisk studie om uppfattningar och attityder kring återbruk och redesign i kontorsmiljöer inom Göteborgs Stad (K Kindblom, 2016)
5. Kreativt återbruk och redesign i offentliga kontorsmiljöer (Appelgren m.fl., 2018)